Lekcja 12: A, an, the – łatwo wyjaśnione

W której nauczysz się: używać przedimków **a, an, the.**

Przedimki ***a, an*** oraz ***the*** stawia się przed większością ***rzeczowników*** w angielskim.

Rzeczowniki to w uproszczeniu słowa, które określają rzeczy, ludzi i zwierzęta, np.: **kobieta, kot, samochód, jabłko** itd.

Przedimki dzielimy na dwie grupy - nieokreślone (***a, an***) oraz określone (***the***)

PRZEDIMKI NIEOKREŚLONE – A, AN (JEDEN, JAKIŚ, PEWIEN)

W języku angielskim, gdy po raz pierwszy w rozmowie wymieniamy jakiś rzeczownik w liczbie pojedynczej, najczęściej postawimy przed nim tzw. **przedimek nieokreślony** – ***a*** lub ***an***.

Jeśli rzeczownik zaczyna się na spółgłoskę, stawiamy przed nim ***a***, jeśli na samogłoskę (**a, o, u, i, e**), używamy ***an***:

a car – samochód
a taxi – taksówka
a friend – kolega

an apple – jabłko
an uncle – wujek
an espresso – espresso

Etymologicznie przedimki ***a*** i ***an*** pochodzą od słowa "***one – jeden***". Czasami, w niektórych kontekstach przetłumaczy się je na ***jeden***, ***pewien*** albo ***jakiś***. Zazwyczaj jednak w polskim tłumaczeniu w ogóle się je pominie.

a car – (jeden / jakiś / pewien) samochód
a taxi – (jedna / jakaś / pewna) taksówka
a friend – (jeden / jakiś / pewien) kolega

an apple – (jedno / jakieś / pewne) jabłko
an uncle – (jeden / jakiś / pewien) wujek
an espresso – (jedno / jakieś / pewne) espresso

Poniżej możesz zobaczyć użycie przedimków nieokreślonych w zdaniach. W każdym z tych zdań po raz pierwszy wspominamy naszemu rozmówcy o danym rzeczowniku.

I've got a car. – Mam samochód.

We are at a café. – Jesteśmy w kawiarni.

Look, there is a shop. – Patrz, tam jest (jakiś) sklep.

I'm on a bus. – Jestem w autobusie.

We're on a train. – Jesteśmy w pociągu.

I need a taxi for five p.m. – Potrzebuję taksówki na siedemnastą.

I've got a friend in the UK. – Mam kolegę w Wielkiej Brytanii.

Give me an apple, an orange and an avocado. – Daj mi (jedno) jabłko, (jedną) pomarańczę i (jedno) awokado.

James lives on an island. – James mieszka na wyspie.

Would you like an espresso? – Czy chciałabyś espresso?

PRZEDIMEK OKREŚLONY – THE (TEN, TA, TO)

Przed rzeczownikami, zamiast przedimków nieokreślonych ***a*** i ***an***, możemy postawić też tzw. przedimek określony – ***the***, który można przetłumaczyć na polski na ***ten, ta, to***.

Przed spółgłoską the wymówimy /ðə/, przed samogłoską usłyszysz albo wymowę /ðə/ albo /ði:/ – obie są poprawne.

the car – ten samochód /ðə/
the taxi – ta taksówka /ðə/

the friend – ten kolega /ðə/

the apple – to jabłko /ðə, ði:/
the uncle – ten wujek /ðə, ði:/
the espresso – to espresso /ðə, ði:/

The – ten, ta, to postawimy przed rzeczownikiem, kiedy nasz rozmówca wie, o jakim konkretnie rzeczowniku mówimy.

W praktyce wygląda to tak, że najpierw wprowadzamy jakiś rzeczownik po raz pierwszy w rozmowie używając ***a*** lub ***an***, a następnie, gdy ponownie o nim wspominamy, używamy już ***the – ten, ta to,*** np.

I've got a car. **The car is there**. – Mam samochód. Ten samochód jest tam.

We are at a café. **The café is by the beach**. – Jesteśmy w kawiarni. Ta kawiarnia jest przy plaży.

Look, **there is a shop**. **The shop is still open**. – Patrz, tam jest sklep. Ten sklep jest jeszcze otwarty.

I'm on a bus. **The bus is ten minutes late**. – Jestem w autobusie. Ten autobus jest spóźniony o dziesięć minut.

We're on a train. **The train leaves in five minutes**. – Jesteśmy w pociągu. Ten pociąg odjeżdża za pięć minut.

I need a taxi for five p.m. **The taxi must be here on time**. – Potrzebuję taksówki na siedemnastą. Ta taksówka musi być tutaj na czas.

Użyj **a** oraz **the** w poniższym zdaniu:

I've got (…) friend in the UK. **(…) friend lives in London**. – Mam kolegę w Wielkiej Brytanii. Ten kolega mieszka w Londynie.

I've got a friend in the UK. **The friend lives in London**. – Mam kolegę w Wielkiej Brytanii. Ten kolega mieszka w Londynie.

*

Pamiętaj, że przed rzeczownikami zaczynającymi się od samogłosek używamy ***an*** zamiast ***a***, a ***the*** wymówimy jak /ðə/ lub /ðiː/:

James lives on an island. **The island is beautiful**. – James mieszka na wyspie. Ta wyspa jest piękna.

Would you like an espresso? **The espresso here is very strong**. – Czy chciałabyś espresso? (To) espresso (które serwują) tutaj jest bardzo mocne.

Użyj ***an*** oraz ***the*** w poniższym zdaniu:

I've got … uncle in the USA. **… uncle lives in New York**. – Mam wujka w USA. Ten wujek mieszka w Nowym Jorku.

I've got an uncle in the USA. **The uncle lives in New York**. – Mam wujka w USA. Ten wujek mieszka w Nowym Jorku.

KIEDY THE NIE PRZETŁUMACZYMY

Najważniejszą rzeczą, o której warto pamiętać, jeśli chodzi o ***the***, jest to, że przedimka tego używamy, kiedy **nasz rozmówca wie, o jakiej konkretnie rzeczy mówimy.**

I choć ***the*** często będziemy mogli przetłumaczyć na ***ten, ta, to,*** nierzadko trafisz

na zdania, kiedy w angielskim tego przedimka bedzie trzeba użyć, jednak w polskim tłumaczeniu w ogóle się go pominie.

Na przykład będąc w restauracji zapytamy kelnera:

Excuse me, **where's the toilet**? – Przepraszam, gdzie jest (ta) toaleta?

W powyższym zdaniu używamy ***the toilet***, ponieważ z dużą dozą pewności możemy założyć, że kelner będzie wiedział, że mówimy o toalecie w tym lokalu, a nie o ***a toilet – jakąś toletę*** np. na dworcu.

Pododobnie będąc w londyńskim metrze usłyszymy komunikat:

Mind the gap! – Uwaga na (tę) szczelinę!

Tutaj znów użyty jest przedimek określony ***the***, bo podróżni wiedzą, że chodzi o konkretną szczelinę między peronem a pociągiem, w którą można wpaść, a nie o ***a gap – jakąś (bliżej nieokreśloną) szczelinę***.

KIEDY ZAWSZE UŻYWA SIĘ THE

Jak wyjaśniliśmy sobie powyżej ***the*** używamy, gdy nasz rozmówca wie, o jakim konkretnie rzeczowniku mówimy.

W związku z tym **przed rzeczownikami, które są jedyne na świecie**, zawsze użyjemy ***the***.

the Pope – Papież
the King of England – Król Anglii
the Earth – Ziemia
the sky – niebo
the Moon – Księżyc
the Sun – Słońce

Look, **it's the Pope**! – Patrz, to Papież!

Look, **it's the King of England**! – Patrz, to Król Anglii!

The użyjemy też **przed nazwami rzek**, bo znów **na świecie jest tylko jedna Amazonka, jeden Nil, czy jedna Tamiza.**

the Amazon – Amazonka /ði ˈæməzɒn/
the Nile – Nil /ðə naɪl/
the Thames – Tamiza /ðə tɛmz/

I am in a restaurant by the Thames. – Jestem w restauracji nad Tamizą.

A, AN, THE Z PRZYMIOTNIKIEM

Przymiotniki to słowa opisujące rzeczowniki, np. **dobry, nowy, stary** itd. Przymiotniki wsadza się **pomiędzy przedimek (*a, an, the*) oraz rzeczownik**, np.

a friend – kolega
a good friend – dobry kolega

the car – ten samochód
the new car – ten nowy samochód

a pub – pub
a good pub – dobry pub

the town – (to) miasto
the old town – (to) stare miasto

I know a good pub nearby. – Znam dobry pub w pobliżu.
We can visit the old town. – Możemy odwiedzić stare miasto.

ZAMIANA A NA AN I NA ODWRÓT

Powiedzieliśmy sobie wcześniej, że ***a*** stawia się przed spółgłoską, a ***an*** przed samogłoską. Dotyczy to również sytuacji, kiedy ***a*** lub ***an*** będzie stało przed rzeczownikiem z przymiotnikiem. W takim wypadku decyduje pierwsza litera przymiotnika:

I need an espresso. – Potrzebuję espresso.

I need a strong espresso. – Potrzebuję mocnego espresso.

I have a lesson. – Mam lekcję.
I have an English lesson. – Mam lekcję angielskiego.

KIEDY W OGÓLE POMIJA SIĘ A, AN?

Są sytuacje, kiedy przedimki ***a, an*** w ogóle się pomija.

1. Przedimki ***a*** i ***an*** stawia się tylko przed **rzeczownikami policzalnymi,** nie używa się ich natomiast przed **rzeczownikami niepoliczalnymi**.

Rzeczowniki policzalne to takie, które można **policzyć na sztuki** np. jeden samochód, dwa samochody, trzy samochody.

Rzeczowniki niepoliczalne to rzeczowniki, których nie liczymy na sztuki, tylko do policzenia których, **potrzebujemy jakieś jednostki miary – litrów, kilogramów, kubików** itd.

Przykładem rzeczowników niepoliczalnych są wszelkiego rodzaju ciecze, np. ***water – woda*** czy ***milk – mleko***. Żeby policzyć ciecz potrzebujemy jednostek miary jak mililitry lub litry. Więcej na ten temat w dalszych lekcjach.

2. Przed słowami w liczbie mnogiej nie stawia się *a* i ***an***, ponieważ przedimki te pochodzą od słowa "**jeden**", a nie postawimy słowa "**jeden**" przed czymś czego są dwie, trzy i więcej sztuk. Dlatego:

a car – (jeden) samochód *(liczba pojedyncza)*
cars – samochody *(liczba mnoga)*

3. Przedimków nie używa się też w niektórych **utartych zwrotach i wyrażeniach.** Np. chociaż zazwyczaj powiemy ***a bed – łóżko*** i ***a car – samochód***, to w takich **idiomatycznych** zwrotach jak "***to go to bed – iść do łóżka***" i "***to go by car – jechać samochodem***" przedimek ***a*** w ogóle pominiemy.

PODSUMOWANIE

W tej lekcji wyjaśniliśmy sobie kiedy używać przedimków **a, an** oraz **the**.

Celem tej lekcji było danie Ci lepszego *zrozumienia*, co to są przedimki, jak i w ogóle po co używa się ich w angielskim.

Na tym etapie nie wymagaj jednak od siebie, że ponieważ *rozumiesz*, od razu powinieneś *umieć* używać przedimków w zdaniach.

Płynne i swobodne używanie przedimków wymaga nieco czasu i praktyki. Dlatego daj sobie ten czas i nie przejmuj się, jeśli czasem użyjesz niewłaściwego przedimka lub w ogóle o nim zapomnisz. Ostatecznie nawet bez ***a, an, the*** w większości sytuacji zostaniesz bez problemu zrozumiany.

W nauczeniu się, jak używać przedimków, bardzo pomoże Ci zapamiętywanie całych zdań i zwrotów.

Ponadto, podczas rozmów po angielsku, również staraj się używać przedimków poprawnie, nie przejmuj się jednak, jeśli popełnisz błąd, bo wszyscy je popełniają.

Z przedimkami jest jak z nauką jazdy na rowerze. Wraz z zapamiętywaniem kolejnych zdań i z praktyką, w pewnym momencie coś kliknie i używanie ***a, an, the*** stanie się Twoją drugą naturą. Dasz radę:)

BRAWO TY 🥳🚀🙌